

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 881
van **JOHAN DANEN**
datum: 6 juli 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Vleermuizen - Bescherming tegen windturbines

Op 4 juli 2017 verscheen in verschillende kranten van het Mediahuis dat het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) wil dat er richtlijnen komen om bedreigde vleermuizen te beschermen tegen windturbines. In risicogebieden – bosrijke gebieden en langs de kust – zouden de wieken van de windmolens automatisch moeten stilvallen op momenten dat vleermuizen kunnen uitvliegen.

Een dag later verscheen in de (on line) media dat het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) een dynamisch beslissingsondersteunend instrument had opgesteld rond de risico's voor vogels en vleermuizen bij geplande windturbines in Vlaanderen. Dit instrument bevat informatie en aanbevelingen over de mogelijke effecten van geplande en nog in te plannen projecten. Het instrument zou de procedure tot het bekomen van een vergunning duidelijker moeten maken voor zowel de overheid als de windsector.

1. Zowel het INBO als ANB zijn intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid die beiden behoren tot het beleidsdomein Omgeving. ANB zou – volgens de media – wensen dat er richtlijnen komen om bedreigde vleermuizen te beschermen tegen windturbines.
 - a) Welke argumenten haalt ANB aan om de vraag tot bijkomende richtlijnen te verantwoorden? Op welke gegevens baseren zij zich?
 - b) De website van de Organisatie voor Duurzame Energie (ODE) meldt één dag na de berichtgeving over ANB dat het INBO een dynamisch beslissingsondersteunend instrument heeft opgesteld rond de risico's voor vogels en vleermuizen bij geplande windturbines in Vlaanderen.
 - i. Is dit dynamisch beslissingsondersteunend instrument en actualisatie van eerdere gelijkaardige instrumenten (2011, 2013, ...)?
 - ii. Wie heeft het INBO de opdracht gegeven om dit dynamisch beslissingsondersteunend instrument te ontwikkelen?
 - iii. Met welk doel werd deze opdracht gegeven en wat is de juridische status van dit instrument?

2. Een groot manco in het instrument van het INBO is het ontbreken van concrete tellingen van het aantal vleermuizen dat slachtoffer wordt van windturbines.
 - a) Is de minister van plan om ook in Vlaanderen in kaart te brengen hoeveel vleermuizen er jaarlijks omkomen door windturbines?
 - b) Is de minister van plan om te onderzoeken welke maatregelen er preventief genomen kunnen worden om het aantal door windturbines gedode vleermuizen te beperken?
3. ANB wenst richtlijnen om bedreigde vleermuizen te beschermen tegen windturbines.
 - a) Ondersteunt de minister deze vraag van ANB?
 - b) Zal de minister stappen ondernemen om richtlijnen ter bescherming van de bedreigde vleermuizen tegen windturbines uit te werken?
 - c) Hoe zwaar zullen deze richtlijnen doorwegen in het al dan niet toekennen van een omgevingsvergunning?
 - d) Zal de minister technische verplichtingen – zoals het stilleggen van windturbines bij bepaalde klimatologische omstandigheden – opleggen aan nieuwe windturbines? En wat met de bestaande turbines?
4. Heeft de minister een idee van het aantal geschikte locaties voor windturbines die zullen verdwijnen indien de aanbevelingen uit het beslissingsondersteunend instrument van het INBO worden gevolgd bij het toekennen van een omgevingsvergunning?

ANTWOORD

op vraag nr. 881 van 6 juli 2017

van **JOHAN DANEN**

1. a) Naar aanleiding van het rapport van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) "Effecten van windturbines op vogels en vleermuizen in Vlaanderen. Leidraad voor risicoanalyse en monitoring" en de concrete praktijkcases, nam het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) het initiatief om vanuit het beleid een interne leidraad met doorstroomschema op te maken voor het adviseren over het plaatsen en exploiteren van windturbines en de impact daarvan op vleermuizen. Het doel van de richtlijnen is om de wetenschappelijke aanbevelingen van het INBO te vertalen in een logisch doorstroomschema dat praktisch bruikbaar is voor advisering door de dossierbehandelaars van het ANB. Door de leidraad af te stemmen met belanghebbenden (windenergieproducenten, natuurverenigingen, landbouworganisaties,...) wil het ANB er voor zorgen dat de advisering kwaliteitsvol, uniform en transparant is.
- b) Het dynamisch beslissingsondersteunend instrument betreft het al geciteerde INBO-rapport. Dit rapport is een actualisatie van rapporten uit 2011 en 2013. Deze rapporten kaderen in het INBO-project 'Kennisopbouw en advisering m.b.t. impact windturbines op fauna', gestart in 2000.
Gelet op de Europese Habitatrichtlijn die elke lidstaat verplicht om rekening te houden met beschermde vleermuizen (Richtlijn 92/43/EEG), moeten mogelijke negatieve gevolgen in o.m. een passende beoordeling opgenomen en beschreven worden. Hierbij is het van belang dat de bestaande kennis zo goed mogelijk ontsloten is en bruikbaar gemaakt voor belanghebbenden. Het is vanuit deze optiek dat een leidraad is opgemaakt. Deze leidraad heeft geen juridische status.
2. a) Er loopt bij het INBO een onderzoek (testcase), waarbij vleermuisslachtoffers worden gezocht onder 18 bestaande windturbines en dit in combinatie met batdetectormetingen van de vleermuisactiviteit op grondniveau aan 4 turbines. Deze testcase heeft tot doel om de aanbevelingen te optimaliseren en om ervaring op te doen voor een mogelijk grootschaliger onderzoek. Er bestaan geen plannen om een gebiedsdekkende programmamonitoring over vleermuisslachtoffers op te zetten.
- b) Preventieve en milderende maatregelen zijn nu reeds uitvoerig omschreven in het bovengenoemd INBO rapport en zijn opgenomen in de ANB-richtlijn.
3. a) Ja.
- b) Deze stappen zijn reeds genomen en kunnen, wanneer nodig, steeds geactualiseerd worden.
- c) Zie mijn antwoord op deelvraag 1, a).
- d) Waar nodig werd dit bij bestaande vergunningen reeds opgelegd en zal dit ook in de toekomst nog gebeuren.

4. In het INBO-rapport worden in principe geen locaties uitgesloten voor het plaatsen van windturbines. Het bepalen van het risico moet immers steeds gebeuren via een lokale studie van een deskundige.